

o tom uvažovati, zda žalobní návrh jest i v tomto vzhledě oprávněn; k podrobnějšímu odůvodnění tohoto návrhu jest strana povinna jen tehdy, má-li závazek doličen býti ze zvláštních skutečností, jež ze skutkové podstaty právním úsudkem vyvoditi nelze. V této věci však vyplývá ze skutkové podstaty jasně, že jde o plnění nedílné (§ 890, 891 obč. zák.), takže závazek solidární jest odůvodněn nejen co do hlavní věci, nýbrž i co do útrat (§ 46 c. ř. s.). Dovolání bylo tudíž vyhověti ve smyslu dovolacího návrhu a to nejen co do hlavní věci, nýbrž i co do útrat, ježto změna výroku o hlavní věci v nutném právním důsledku vyžaduje i změny ve výroku o útratách. Návrhu dovolání, aby rozsudek soudu první stolice doplněn byl v ten rozum, že se žalovaní mohou placením 5.000 Kč sprostiti rozsudečného plnění co do hlavní věci jim uloženého, nebylo vyhověti, neboť, praví-li § 410 c. ř. s., že alternativní zmocnění, tam dotčené, může býti učiněno v žalobě nebo za jednání, dlužno tím jednak dle umístění tohoto předpisu v soustavě civilního soudního řádu, jednak dle povahy věci rozuměti jen jednání v první stolici, poněvadž k formulaci rozsudečného výroku určeno jest jediné jednání v první stolici a návrhy a prohlášení tam učiněná, nikoli však jednání ve stolicích opravných, které o rozsudečném výroku rozhodují jen na základě návrhů v první stolici učiněných. Prohlášení alternativního zmocnění, učiněné teprve v řízení odvolacím, jest tudíž opožděno a soud odvolací právem nebral zřetele na ně.

Čís. 3413.

Pověřilo-li představenstvo družstva v mezích stanov jeho zřízení vedením obchodu, neplatí pro jeho zastupitelské oprávnění předpisy stanov o tom, kterak jest družstvo svými representanty na venek zastupováno, nýbrž obsah a rozsah zastupitelského oprávnění řídí se ustanoveními obchodního zákona o obchodních zmocněncích.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1924, Rv I 1513/23.)

Žalující firma dodala žalovanému družstvu zboží a domáhala se zaplacení kupní ceny. Žalované družstvo namítlo, že smlouvu o dodání uzavřel se žalobkyní Jaroslav F. svým vlastním jménem a nikoliv jménem družstva. Procesní soud první stolice uznal dle žaloby, odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest pravda, že podle §u 11 odstavec čtvrtý stanov žalovaného družstva zastupuje družstvo na venek a podpisuje za ně představenstvo, sestávající dle §u 10 stanov z předsedy a dvou členů, že podpis děje se tak, že pod firmou družstva podepíší dva členové představenstva vlastní rukou svá jména, a že také k jinakému zastupování družstva je potřebí součinnosti dvou členů představenstva. Ale dovolání přehlíží,

že tato ustanovení platí pro členy představenstva, tedy pro zástupce (representanty) družstva, nikoli též pro jeho z ř í z e n c e, jichž představenstvo dle Šu 11 odstavec třetí stanov používá při vedení běžné správy a kteří legitimují se dle téhož paragrafu plnou mocí představenstvem vydanou. Zjištěno jest, že Jaroslav F., třebaže byl zároveň členem představenstva, byl ustanoven jednatelem, tedy, jak zcela správně rozpoznaly nižší soudy, obchodním zmocněncem žalovaného družstva podle čl. 47 obch. zák. pokud se týče Šu 1029 obč. zák. Jako takový byl oprávněn v mezích tohoto zmocnění žalované družstvo přímo zavazovati. Žalované družstvo ostatně v první stolici ani netvrdilo, že Jaroslav F. nebyl oprávněn družstvo zastupovati a že snad proto sporný obchod družstva se netýkal, nýbrž stálo na tom, že Jaroslav F. tento obchod neujednal jménem družstva, nýbrž že tak učinil jménem vlastním, že tedy mouku nekoupil pro družstvo, nýbrž pro sebe, čímž se žalované družstvo nemusilo ani hájiti, pak-li, jak nyní tvrdí, Jaroslav F. jejím zmocněncem nebyl. Důkaz o tom, že Jaroslav F. spornou mouku nekoupil pro družstvo, nýbrž pro sebe, se žalovanému družstvu ovšem nezdařil, a bylo proto rozhodnuto správně, že ji žalované družstvo musí zaplatiti.

Čís. 3414.

Ten, kdo dal zápůjčku ku zřízení herny, věda, že se v ní mají hráti zakázané hry, nemůže se domáhati jejího vrácení, třebaže pak ku zřízení herny nedošlo.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1924, Rv I 83/24.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítla dlužnice, že peníze, k jichž krytí byla směnka vystavena, byly zapůjčeny ku zřízení herny, v níž měly býti hrány zakázané hry. O b a n i ž š í s o u d y ponechaly směnečný platební příkaz v platnosti, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná namítala proti platebnímu příkazu, že směnečný peníz byl dán jako zápůjčka k zakázané hře. Námitku tu rozvedla však v ten rozum, že její synovec Pavel K. chtěl zřídit hernu, a že mu žalobce oněch 50.000 Kč zapůjčil za tímto účelem. Dle toho nezapůjčil žalobce Pavlu K-ovi peníze za tím účelem, by hrál zakázanou hru. Dle Šu 522 tr. zák. dopustí se sice i ten, kdo ve svém bytě dovolí hraní zakázané hry, téhož přestupku jako hráč. Avšak § 1174/2 obč. zák. omezuje nepřipustnost žádosti o vrácení pouze na takové zápůjčky, které byly dány ku provozování zakázané hry. Námitka jest však i dle první věty Šu 1174 obč. zák. neodůvodněná, poněvadž žalobce Pavlu K-ovi peníze nedal ku zřízení herny, nýbrž mu je pouze zapůjčil. Smlouvou o zápůjčku zavázal se Pavel K. pouze k tomu, že žalobci zapůjčené peníze vrátí, nikoli však k tomu, že zřídí hernu. Pavel K. musil dle ujednání ze dne 10. ledna 1920 vrátiti oněch 50.000 Kč i tehdy, kdyby z jakéhokoliv důvodu ku zřízení herny nedošlo. Pavel K. předsevzal také dle přednesu obou stran pouze práce přípravné a ku zřízení herny nedošlo. Žalovaná se také za zřízení herny nezaručila, nýbrž pouze za to, že Pavel